

Muziekinstrumentenbouw (K1429)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Bouwt en/of repareert een muziekinstrument	
Complexiteit:	De werkzaamheden van de beginnend beroepsbeoefenaar zijn specialistisch en complex van aard. Elk instrument is namelijk uniek en vereist maatwerk, zowel in vorm, materiaal als klankkleur. Klankkleur wordt bijvoorbeeld door meerdere factoren bepaald en de mogelijkheden om dit aan te passen kunnen per instrument verschillen en zijn nagenoeg niet in te calculeren. Secuur en maatvast werken, evenals het aanbrengen van de juiste verfijning en detaillering is van groot belang voor het slagen van het eindproduct. Hierbij moet de beginnend beroepsbeoefenaar veel verschillende keuzes maken die goed op elkaar zijn afgestemd. Het maken van een fout kan grote consequenties hebben vanwege de hoge eisen die aan het eindproduct worden gesteld. Daarnaast is het van belang om de balans tussen het streven naar een zo optimaal mogelijk product(ieproces), tijdsdruk en gemaakte afspraken met de opdrachtgever goed in de gaten te houden. Indien nodig moet de beginnend beroepsbeoefenaar prioriteiten stellen en hierover met de klant communiceren. Om de werkzaamheden goed te kunnen uitvoeren moet de beginnend beroepsbeoefenaar beschikken over kennis, brede kennis als specialistische kennis en vaardigheden op het gebied van instrumenten en instrumentenbouw.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig, al dan niet aan de hand van een klantvraag of opdracht van een leidinggevende. De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor het eigen handelen en werkzaamheden en stemt deze zo veel mogelijk af op de wensen van de opdrachtgever. De beginnend beroepsbeoefenaar lost problemen en onvolkomenheden zoveel mogelijk zelfstandig op, maar kan bij vragen een beroep doen op het advies van vakgenoten, collega's of een leidinggevende.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Bereidt het bouwen/repareren van (onderdelen van) een muziekinstrument voor	De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt met de opdrachtgever het onderdeel van een muziekinstrument, inclusief vorm, materiaal, afwerking en klankkleur, adviseert indien gewenst, kiest materialen en technieken, maakt tekeningen en mallen, bepaalt benodigde machines en hulpmiddelen en stelt een planning op.	De beginnend beroepsbeoefenaar luistert actief naar de opdrachtgever, stelt vragen bij onduidelijkheid, geeft vakkundig advies over materiaal, vorm of afwerking, selecteert zorgvuldig de juiste materialen, gereedschappen en productiemethoden, volgt nauwgezet de werkopdrachten en communiceert tijdig bij problemen.	Benodigde materialen, middelen en productiemethode(n) zijn aan de hand van de opdracht vastgesteld, een planning is gemaakt.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Bouwt/repareert (onderdelen van) een muziekinstrument	De beginnend beroepsbeoefenaar bouwt en repareert muziekinstrumenten volgens vaste procedures, bestelt materiaal, verwerkt dit machinaal, verfijnt onderdelen, voegt furnituren toe, werkt af, signaleert en herstelt complicaties, en test en past de klank en afstelling aan tot het gewenste resultaat.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt veilig, systematisch en volgens beproefde methoden, is secuur, maatvast en netjes, toont doorzettingsvermogen en flexibiliteit bij aanpassingen, en staat open, positief en nieuwsgierig ten opzichte van nieuwe ontwikkelingen in materialen, werkwijzen en productietechnieken.	Het muziekinstrument is volgens gestelde eisen gerealiseerd.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Evalueert het bouwen/repareren van (onderdelen van) een muziekinstrument	De beginnend beroepsbeoefenaar reflecteert op het productieproces, uitvoering, ontwerp, materialen, planning, klankkleur en resultaat van de bouw of reparatie van muziekinstrumentonderdelen, en op eigen handelen bij fouten, en bespreekt deze bevindingen met opdrachtgever of leidinggevende.	De beginnend beroepsbeoefenaar toont zelfinzicht door kritisch naar zichzelf te kijken, staat open voor feedback en rapporteert beknopt over het proces en resultaat aan de opdrachtgever of leidinggevende.	Het productieproces is geëvalueerd, er is gereflecteerd op het productieproces en het eigen handelen. Resultaten zijn gerapporteerd naar en besproken met de opdrachtgever/leidinggevende.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl